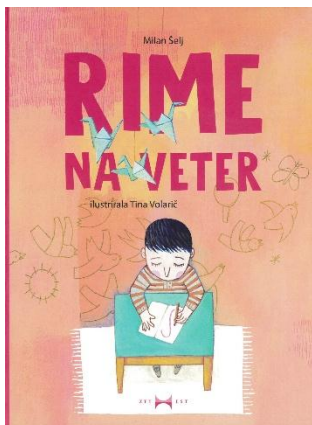

#športajmoinberimo: kaj brati, da diši po športu?

1. Poezija za otroke

Milan Šelj: *Rime na veter*, Založništvo tržaškega tiska, 2024

Ilustrirala Tinka Volarič.

Rime na veter Milana Šelja, opremljene s čudovitimi ilustracijami Tinke Volarič, so prvotno izhajale v reviji Galeb. Gre za zbirko veselih, igrivih in preprostih pesmi, ki so otrokom razumljive ter v njih prebujajo občutke sreče, svetlobe, gibanja, veselja in sprostitve.

Pesmi otroke ves čas nagovarjajo k opazovanju narave, v kateri veter nosi in prepleta zgodbe prijateljstva, povezovanja, pričakovanja, razmišljanja, izpovedovanja, medsebojnega razumevanja in preprostega pogleda na svet – takšnega, ki je na poseben način dostopen predvsem otrokom in si ga odrasli pogosto želimo ohraniti čim dlje.

Zbirka spodbuja gibanje misli, telesa in čustev.

Na prvi pogled morda nima veliko skupnega s športom, a se ta povezava – na srečo – v naši zavesti hitro nariše sama od sebe. Poezija je navadno tiha in intimna, šport pa glasen in vseprisoten. Eno se dogaja na papirju, drugo na igrišču ali stadionu. A *Rime na veter* dokazujejo, da je gibanje lahko tudi notranje – da šport in poezijo povezuje skupna os: ritem.

Otroci, ki se ukvarjajo s športom, bi v teh rimah in njihovem ritmu lahko prepoznali nekaj povsem svojega – elan in zanos, ki ga ob branju povežejo z gibanjem, svobodo in raziskovanjem narave. Tako kot se rima ujame v veter, se lahko tudi telo ujame v ritem teka, plesa, igre, nogometa ali kateregakoli drugega športa.

Tako kot v poeziji tudi v športu šteje dihanje, občutek, natančnost, vztrajnost, pogum in – ne nazadnje – srce.

Veter, ki nosi verze, lahko nosi tudi športnike – če mu le dovolijo.

Slikanica je bila ena od nominirank za nagrado Kristine Brenkove za leto 2024. (Tina Podgornik)

(Vir slike: spletna stran COBISS.SI: https://d.cobiss.net/repository/si/files/195967747/156372/Sharp-MFP_20250513_190144_0001.jpg/terms)

Knjiga je dosegljiva v knjižnicah: <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/si/bib/195967747>.

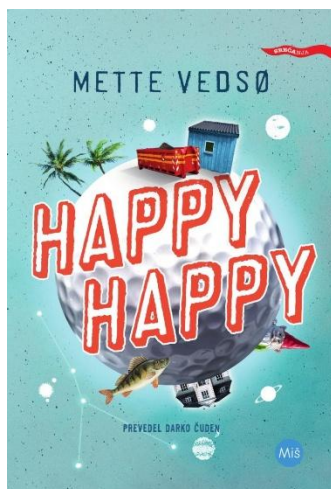
Izposoja kot zvočna knjiga: [ne](#); izposoja kot e-knjiga: [ne](#); nakup možen tudi v zvočni obliki: [ne](#)

Knjigo lahko kupite na spletni strani spletni strani Emka – Mladinska knjiga: https://emka.si/products/rime-na-veter?srsId=AfmBOoq3VY8KY17Wm0u9IJbabFu_YnnfzrOYf2JQGubHIsQS_Na0X9bh

2. Leposlovje za mladino

Mette Vedsø: Happy, happy, Miš, 2024

Prevedel Darko Čuden.

Happy, happy je mladinski realistični, a tudi komični roman, primeren za bralce med 12. in 15. letom starosti, saj odpira pomembna vprašanja odrasčanja, osebne in moralne rasti ter vrednot.

Glavni junak, deček Urban (Ubbe), živi s svojim očetom na Danskem. Doma niso premožni, zato njegov oče goji odpor do bogatašev in ljudi, ki živijo razkošno. Ubbe ne razume povsem, zakaj z očetom nimata te sreče, da bi okusila življenje v obilju, zato se mu socialno razlikovanje zameri oziroma ga prezira. Oče pogosto uporablja izraz "*prasice bogate*" – in če takšne besede poslušas vsak dan, jih sčasoma ponotranjiš. Tudi Ubbe je počasi začel razmišljati podobno, čeprav je v sanjah pogosto odtaval v svet, kjer bi z očetom lahko imela svoj avtomobil, potovala na Bali za božične praznike in ne bila vedno na repu družbene lestvice.

Ubbejevo življenje se sprva ne obrača na bolje – vse dokler v roke ne dobi pravega, zelo dragega kompleta za golf in se z avtobusom odpravi v golf klub. A kako povedati očetu, da ti je golf všeč, ko je ta prepričan, da je to šport za bogataše?

Golf klub predstavlja vse, kar oče prezira – svet, ki je drugačen, neznan in tuj njima obema. Ubbe se kmalu znajde razpet med dvema svetovoma: med očetovimi prepričanji in vrednotami ter svetom bogatejših ljudi, ki imajo drugačne navade in pogled na življenje.

Skozi Ubbejevo zgodbo spoznamo, da biti »happy, happy« ni nujno povezano z bogastvom, temveč z notranjim mirom, zvestobi lastnim vrednotam in v majhnih stvareh, ki te veselijo in polnijo. V športu ni pomembno, od kod prihajaš, temveč kam si želiš priti – z delom in praviimi vrednotami lahko dosežeš vsak cilj.

Avtorica v romanu ne stigmatizira ne bogatih ne manj privilegiranih, temveč obe plati obravnava s tankočutnostjo in razumevanjem – saj imajo lahko vsi, ne glede na družbeni sloj, svoje težave. Roman je bil leta 2022 uvrščen na seznam Bele vrane (seznam kakovostnih knjig, ki ga pripravlja Mednarodna mladinska knjižnica v Münchnu), leta 2024 pa prejel znak za kakovost zlata hruška.

Toplo priporočam v branje. (Tina Podgornik)

(Vir slike: spletna COBISS.SI: https://d.cobiss.net/repository/si/files/201604867/144249/HAPPY_HAPPY.jpeg/terms)

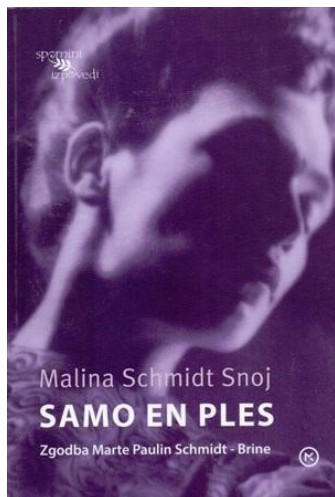
Knjiga je dosegljiva v knjižnicah: <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/si/bib/201604867>.

Izposoja kot zvočna knjiga: [ne](#); izposoja kot e-knjiga: [ne](#); nakup možen tudi v zvočni obliki: [ne](#)

Knjigo lahko kupite na spletni strani založbe MIS: <https://www.miszalozba.com/knjige/happy-happy-trda/>.

3. Leposlovje za odrasle

Malina Schmidt Snoj: Samo en ples: zgodba Marte Paulin Schmidt – Brine

Knjiga *Samo en ples* je čustvena in navdihujoča pripoved Maline Schmidt Snoj o življenju in delu njene mame, Marte Paulin Schmidt - Brine, ene prvih slovenskih plesalk modernega plesa. Ples je predstavljen kot izraz svobode, notranjega doživljanja in telesne spontanosti – kot življenjska filozofija ter način, kako se povezati s sabo in svetom. Namesto prikazovanja plesnih korakov poudarja vlogo prebujanja impulzov, ki izvirajo iz različnih vzrokov: npr. primikanje, odbijanje, polasčanje, ozaveščanje rasti in padanja telesne energije ...

Ples, ki spremlja glavno junakinjo skozi vsa obdobja življenja, ima pomembno in večplastno vlogo. Njegov pomen presega umetniški izraz in postane orodje preživetja, odpora in notranje svobode. Je življenjska sila, ki povezuje preteklost, upor, ljubezen, izgubo in upanje. Marta Paulin Schmidt namreč ni bila le umetnica – bila je tudi borka, pedagoginja, žena in mati. Njena zgodba nas popelje od plesnih dvoran do partizanskih gozdov, saj je v času druge svetovne vojne postala tudi partizanka z imenom Brina, ki je skupaj s Kulturniško skupino XIV. divizije širila kulturo in upanje med borci.

Avtorica v knjigi prepleta osebne spomine, pisma, fotografije in zgodovinske dogodke, in tako oživi zgodbo svoje matere. Biografija je hkrati poklon ženski, ki je kljub vojni vihuri ostala zvesta sebi in umetnosti – tudi (in predvsem) v najtemnejših časih.

Knjigo priporočamo v branje, ker je to zgodba o pogumu, ustvarjalnosti in ljubezni do življenja; ker nas uči, da lahko tudi en sam ples spremeni svet; ker je napisana s srcem in nas poveže z delom slovenske zgodovine sodobnega plesa, ki ga pogosto spregledamo.

Hkrati predstavlja odlično iztočnico za pogovor o vlogi umetnosti v kriznih časih, o notranji moči posameznika in o povezavi med telesom, čustvi in umom. (Nives Markun Puhan)

(Vir slike: spletna stran COBISS.SI: <https://d.cobiss.net/repository/si/files/105063683/114708/105063683-dk.jpeg/terms>)

Knjiga je dosegljiva v knjižnicah: <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/si/bib/105063683>.

Izposoja kot zvočna knjiga: [ne](#); izposoja kot e-knjiga: [da](#): <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/si/bib/117687299>; nakup možen tudi v zvočni obliki in kot e-knjigo: [kot e-knjigo](#).

Knjigo lahko kupite na spletni strani Emka – Mladinska knjiga: https://emka.si/products/samo-en-ples-subvencija-1?_pos=2&_sid=c7bb5d8f6&_ss=r.

Prispevek na *Dobreknjige.si*: <https://www.dobreknjige.si/knjige/samo-en-ples-zgodba-marte-paulin-schmidt-brine/>

Pripravili: Tina Podgornik v sodelovanju s Polono Palčič, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica, ter Nives Markun Puhan, Zavod RS za šolstvo

#športajmoinberimo je program, ki ga vodi Goriška knjižnica Franceta Bevka v sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije – združenjem športnih zvez, Ministrstvom za kulturo, Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje, Zavodom RS za šolstvo, Javno agencijo za knjigo RS, Mestno knjižnico Ljubljana, Pionirsko – centrom za mladinsko književnost in knjižničarstvo, Centrom za poklicno izobraževanje RS in pridruženimi splošnimi knjižnicami v projektu.